

Feladat 40.

A demokratikus állam működésének alelvei

► Mit, milyen sorrendben, hogyan?

- 1) Az alábbi felsorolásban a demokrácia alapelveit olvashatod.
- 2) Először vedd sorba az alapelveket!
- 3) Majd keresd meg az adott alapelv magyarázatát!

Alapelvek:

- Felelősségre vonhatóság
- Alapjogok
- Állampolgári részvétel
- A hatalommal való visszaélés feletti ellenőrzés
- Gazdasági szabadság
- Jogegyenlőség
- Emberi jogok
- Többpártrendszer
- Politikai tolerancia
- Rendszeres, tiszta és szabad választások
- A törvények uralma
- Átláthatóság

Feladat 40.

A demokratikus állam működésének alapelvei

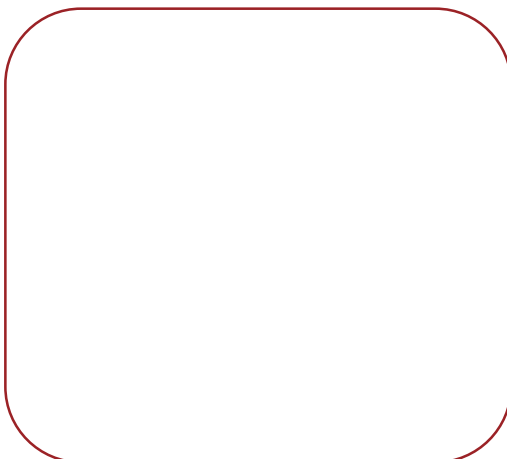

● Párosító feladat

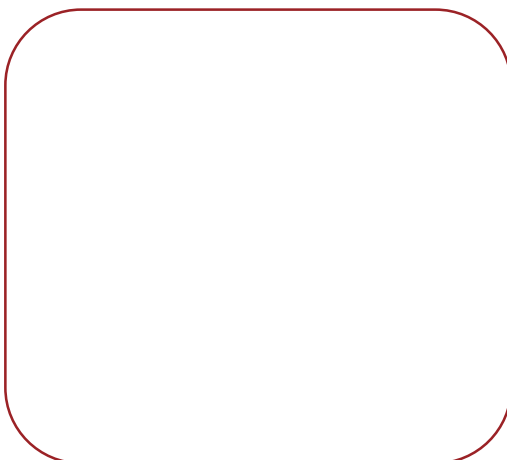
- **Melyik a párja?** Írd be az állítást a táblázat megfelelő rovatába, a „párja” mellé.

Párosítsd az alapelvekkel a magyarázatával!

Meg kell előzni, hogy a megválasztott tisztségviselők és egyéb csoportok visszaéljenek hatalmukkal, vagy az állami javakat a maguk hasznára fordítsák. A független bíróságok és vizsgálóbizottságok feladata pedig az, hogy fellépjenek a kormányzati tisztségviselők bármilyen törvénytörő cselekménye ellen.

Egy demokráciában senki sem áll a törvények felett, még a király vagy a megválasztott elnök sem. Ezt nevezzük a törvények uralmának. Ez azt jelenti, hogy mindenkinek engedelmeskednie kell a törvényeknek, és felelősségre vonható, ha megszegi őket. A demokrácia megköveteli, hogy a törvényeket mindenkivel szemben egyenlően, méltányosan és következetesen alkalmazzák.

Feladat 40.

A demokratikus állam működésének alapelvei

A demokráciában az emberek rendelkezhetnek saját tulajdonnal és szabadon vállalkozhatnak, megválaszthatják munkájukat és foglalkozásukat, valamint szakszervezetek tagjai lehetnek.

Minden demokráciának kötelessége tiszteletben tartani és védelmezni állampolgárainak emberi jogait. Az emberi jogok olyan értékek, amelyek az emberi élet és emberi méltóság tiszteletben tartását fejezik ki. Emberi jogok között említhető például a szabad véleménynyilvánítás joga, a gyülekezéshez és egyesüléshez való jog, a tisztességes tárgyaláshoz való jog és a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

A megválasztott és kijelölt tisztségviselőknek vállalniuk kell a felelősséget a tetteikért, és felelősségre vonhatónak kell lenniük a választópolgárok által. A tisztségviselőknek a választópolgárok érdekeit kell szolgálniuk, nem pedig a sajátjukat.

Feladat 40.

A demokratikus állam működésének alapelvei

Többpártrendszerrel beszélhetünk, amikor több, mint egy párt vesz részt a választásokon, és játszik szerepet a kormányzat munkájában. A többpártrendszer lehetővé teszi a szavazóknak, hogy több jelölt, párt és politikai irányvonal között választhassanak.

Az állampolgároknak joguk van szavazni a választásokon, indulni a választásokon, szabadon látogatni közösségi és egyéb polgári gyűléseket, civil vagy politikai szervezetekbe belépni, ügyeket megvitatni, sőt akár békésen tiltakozni is.

Bár a demokráciában a többség akarata érvényesül, a kisebbségbe szorultak jogait is védik. A kisebbségek ellenzékét alkothatnak, és a többségtől eltérő javaslatokat szorgalmazhatnak. Az állampolgároknak meg kell tanulniuk toleránsnak lenni az övéktől eltérő nézetekkel szemben is.

Feladat 40.

A demokratikus állam működésének alapelvei

Ahhoz, hogy egy kormányzat felelősségre vonható legyen, az állampolgároknak tudniuk kell, hogy mi történik az országban. A kormány nem akadályozhatja meg, hogy a sajtó és az állampolgárok információhoz jussanak arról, hogy ki milyen döntést hozott és miért.

Az alapjogok olyan szabadságjogok és egyéb jogok sorát jelentik, amelyek mindenki számára biztosítottak az országban. Amikor ezeket az alapjogokat az Alkotmányba foglalják, a bíróságok már ki is kényszeríthetik érvényesülésüket.

Minden embernek megvan a joga az egyenlő elbánáshoz és az egyenlő esélyekhez. Egy demokráciában az egyéneknek és a csoportoknak joguk van saját kultúrájuk, nyelvük és vallásuk szabad gyakorlásához, és tilos bárkit is hátrányosan megkülönböztetni faj, vallás, nem vagy szexuális irányultság alapján.

Feladat 40.

A demokratikus állam működésének alapelvei

Az állampolgárok demokratikus joga, hogy tisztségviselőket válasszanak, akik képviselik őket nemzeti, regionális és helyi kormányzati szinten. A legtöbb felnőtt állampolgárnak megvan a joga ahhoz is, hogy választásokon induljon. A tiszta és szabad választás annyit jelent, hogy a választások során nem alkalmazzák a megfélemlítést, a korrupciót, a fenyegetést stb. annak megakadályozására, hogy az állampolgárok arra a jelöltre vagy pártra szavazzanak, amelyikre akarnak. A választásokat rendszeres időközönként kell megtartani.